

INFORMACIJE O PORAVNANJU TRANSAKCIJA

Sukladno članku 39. Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i vijeća od 4. srpnja 2012. o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju

Siječanj 2022.

INFORMACIJE O PORAVNANJU TRANSAKCIJA

Sadržaj

1.	DEFINICIJE	3
2.	UVOD	5
3.	PORAVNANJE	6
4.	VRSTE RAČUNA	7
5.	POVREDA PORAVNANJA	9
6.	RIZICI	10
7.	NAKNADE I TROŠKOVI.....	11
8.	POSTUPAK U SLUČAJU STEČAJA ČLANA SUSTAVA PORAVNANJA	11

1. DEFINICIJE

U ovom dokumentu izrazi navedeni u nastavku imaju sljedeća značenja, osim ako iz sadržaja ne proizlazi drugačije:

Banka	Raiffeisenbank Austria d.d. Magazinska cesta 69 10000 Zagreb Hrvatska Tel: +385 1 4566 466 072 62 62 62 Faks: +385 1 4811 624 E-mail: info@rba.hr Internet: www.rba.hr Swift: RZBHR2X IBAN: HR0624840081000000013 MBS: 080002366 OIB: 53056966535 Banka posjeduje odobrenje za obavljanje sljedećih investicijskih usluga i aktivnosti: - zaprimanje i prijenos naloga u vezi s jednim ili više financijskih instrumenata - izvršavanje naloga za račun Klijenta, - trgovanje za vlastiti račun, - investicijsko savjetovanje, - usluge provedbe ponude, odnosno prodaje Financijskih instrumenata uz obvezu otkupa, - usluge provedbe ponude, odnosno prodaje Financijskih instrumenata bez obveze otkupa, te - pomoćne usluge pohrane i administriranja Financijskih instrumenata za račun Klijenta, uključujući i poslove skrbništva i s time povezane usluge, koje je izdala Komisija za vrijednosne papire RH (pravni prednik Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga sa sjedištem u Zagrebu, Ulica Franje Račkog 6, www.hanfa.hr) i Hrvatske narodne banke sa sjedištem u Zagrebu, Trg hrvatskih velikana 3, www.hnb.hr. Banka je članica Zagrebačke burze d.d. Banka je članica Središnjega klirinškog depozitarnog društva. Banka je članica SKDD-CCP Smart Clear d.d. Banka je članica sustava za zaštitu ulagatelja.
Burza	Zagrebačka burza d.d.
Član	pravna osoba za koju je SKDD-CCP donio odluku o primitku u članstvo Sustava poravnanja i s kojom je sklopio Ugovor o članstvu
EMIR	Uredba (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i vijeća od 4. srpnja 2012. o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju. Tekst Urdebe dostupan je na http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:32012R0648&from=EN
Financijski instrumenti	Nedvosmisleno, jasno i precizno određeni Financijski instrument, a kako ih definira Zakon o tržištu kapitala
Imovina	Financijski instrumenti i Novčana sredstva na Skrbničkom i Brokerskom računu
Klijent	Jedna ili više pravnih ili fizičkih osoba ili imovina bez pravne osobnosti koji je s Bankom ugovorio brokersku i/ili skrbničku uslugu
Kućni račun	Račun u SKDD-CCP-u na kojem se nalaze pozicije i imovina Banke
Kolateral	Kolateral se sastoji od kolaterala za Margin i kolaterala za Jamstveni fond
Naknada	Naknade za brokerske i skrbničke usluge koje Banka pruža Klijentu, a koje su sadržane u „Naknadama za brokerske i skrbničke usluge“, koje su svakom Klijentu dostupne prilikom ugovaranja navedene usluge te u poslovnoj mreži i na internetskoj stranici Banke. Klijent i Banka mogu ugovoriti i drugačiju naknade od one navedene u „Naknadama za brokerske i skrbničke usluge“.
Nalog	Jednostrana izjava volje Klijenta upućena Banci u sklopu brokerske usluge da u svoje ime, a za račun Klijenta obavi određeni posao s određenim Financijskim instrumentom, a koju je Banka prihvatila
Netiranje	je prijeboj obveza isporuke i primitka Financijskih instrumenata i novčanih sredstava nastalih iz Noviranih transakcija po Računu pozicija, ISIN-u i Predviđenom datumu namire pri čemu se novčana obveza obračunava u odnosu na pripadajući ISIN
Novacija	postupak posebne novacije kako je isti definiran u članku 535. stavku 3. ZTK-a, u kojem se obvezni odnos između kupca i prodavatelja u Transakciji koja se poravnava zamjenjuje s dva novonastala

	obvezna odnosa u kojima SKDD-CCP postaje kupac prvobitnom prodavatelju i prodavatelj prvobitnom kupcu, pri čemu raniji obvezni odnos između prvobitnog kupca i prodavatelja prestaje. Posebna novacija, u smislu prethodne rečenice, nema značenje obnove u smislu posebnog zakona kojim su uređeni obvezni odnosi, te se na istu ne primjenjuju odredbe o obnovi u smislu zakona kojim su uređeni obvezni odnosi.
Novirana transakcija	transakcija koja je nastala Novacijom prihvaćene Transakcije ili iz provedenog naloga za Prijenos.
Novčani račun kolaterala Banke	je račun SKDD-CCP-ja otvoren u HSVP-u u ime SKDD-CCP-ja i služi u svrhu držanja novčanih sredstava danih kao kolateral od strane Banke, a na kojem SKDD-CCP drži i upravlja novčanim sredstvima za račun Banke. Novčana sredstva zabilježena na Novčanom računu kolaterala Banke su vlasništvo Banke, te ne ulaze u imovinu SKDD-CCP-ja, ni njegovu likvidacijsku ili stečajnu masu, niti mogu biti predmetom ovrhe u svezi potraživanja prema SKDD-CCP-ju. Na Novčanim sredstvima koja se nalaze na Novčanom računu kolaterala Banke zasnovano je posebno založno pravo u korist SKDD-CCP-ja koji ima pravo raspolaganja istima u skladu sa Zakonom o financijskom osiguranju.
Pojedinačni račun	Račun u SKDD-CCP-u na kojem se nalaze pozicije i imovina pojedinog klijenta Banke
Pravila	su Pravila od SKDD-CCP dostupna na njihovoj web stranici
Račun kolaterala vrijednosnih papira Banke	je račun vrijednosnih papira SKDD-CCP-ja, otvoren u Sustavu namire u ime SKDD-CCP-ja na kojem se nalaze Financijski instrumenti dani kao kolateral Banke, a na kojem SKDD-CCP drži i upravlja Financijskim instrumentima za račun Banke. Sve promjene i novčani primici po Računu kolaterala vrijednosnih papira Banke uzrokovani korporativnim akcijama bit će na odgovarajući način ubilježeni na Računima kolaterala Banke.
SKDD-CCP	Središnja druga ugovorna strana SKDD-CCP Smart Clear d.d., Zagreb Heinzelova 62a, lokalna druga ugovorna strana kod poravnanja transakcija primjenjenim ugovornoj namiri na hrvatskom tržištu. Banka će do odluke i potvrde Klijenta oko vrste računa sve transakcije Klijenta poravnavati putem Zbirnog računa koji je Banka otvorila u svoje ime a za račun Klijenata u SKDD-CCP-u.
Tržište	Zagrebačka burza d.d.
Zbirni račun	Račun u SKDD-CCP-u na kojem se nalaze pozicije i imovina više klijenata Banke

2. UVOD

SKDD-CCP je osnovan radi pružanja usluga središnje druge ugovorne strane sukladno Uredbi (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju. Središnje druge ugovorne strane posreduju između drugih ugovornih strana na financijskom tržištu i osiguravaju uspješnu namiru obveza koje proizlaze iz transakcija. SKDD-CCP procesom novacije postaje kupac svakom prodavatelju i prodavatelj svakom kupcu i na taj način osigurava ispunjenje transakcija te reducira sistemski rizik tržišta. Sustav multilateralnog netiranja obveza koji omogućuje SKDD-CCP, uz primjenu riziku prilagođenog umanjavanja preuzetih rizika putem financijskog kolaterala (Margin i Jamstveni fond), smanjuje mogući utjecaj neispunjenja obveza (defaulta) jednog ili više sudionika na tržištu čak i u ekstremnim tržišnim uvjetima na ostale sudionike, koji može rezultirati financijskom nestabilnosti sustava.

Banka kao pojedinačni član (CM-Clearing Member) sustava poravnanja (SKDD-CCP-a) može obavljati poravnanje za:

- transakcije koje je sklopila na tržištu
- novirane transakcije koje je prihvatila u postupku prijenosa a kojima se prava i obveze iz novirane transakcije prenose između članova.

Informacijama o poravnanju transakcija Banka kao član SKDD-CCP Klijentima:

- Objašnjava što je poravnanje i korake u procesu,
- Nudi izbor između zbirnog (omnibus) i pojedinačnog (individualnog) računa,
- Pojašnjava implikacije odabira svakog od tih računa (npr. strukturu računa, razinu zaštite i različiti trošak ovisno o odabiru računa, te rizike koji proizlaze zbog odabira pojedinog računa),
- Pojašnjava okvir koji se odnosi na insolventnost.

Pružene informacije Klijentu daju jasan i pregledan uvid u sve podatke vezane za SKDD-CCP isto tako navedene informacije trebaju Klijentu pomoći pri donošenju što lakše odluke o tome koja vrsta računa predstavlja najbolju opciju za ostvarenje Klijentovih potreba prilikom trgovanja na tržištu kapitala, a nastavno za poravnanje transakcija.

Svrha ovog dokumenta je pojasniti narav, implikacije i troškove vrsta računa koje Banka nudi svojim Klijentima.

Nužno je da Klijenti pažljivo analiziraju informacije te kada utvrde koja vrsta računa daje najbolji osnov za ostvarenje njihovih potreba pokrenu odgovarajuću proceduru s Bankom.

Navedene informacije se ne odnose na transakcije nastale u sklopu usluge zaprimanja i prenošenja Naloga za kupnju ili prodaju jednog ili više Financijskih instrumenata koji su uvršteni na strano tržište ili se Nalog ne može izvršiti u Hrvatskoj kao ni za instrumente koji nisu primjereni za poravnanje, a sukladno Pravilima SKDD-CCP-a.

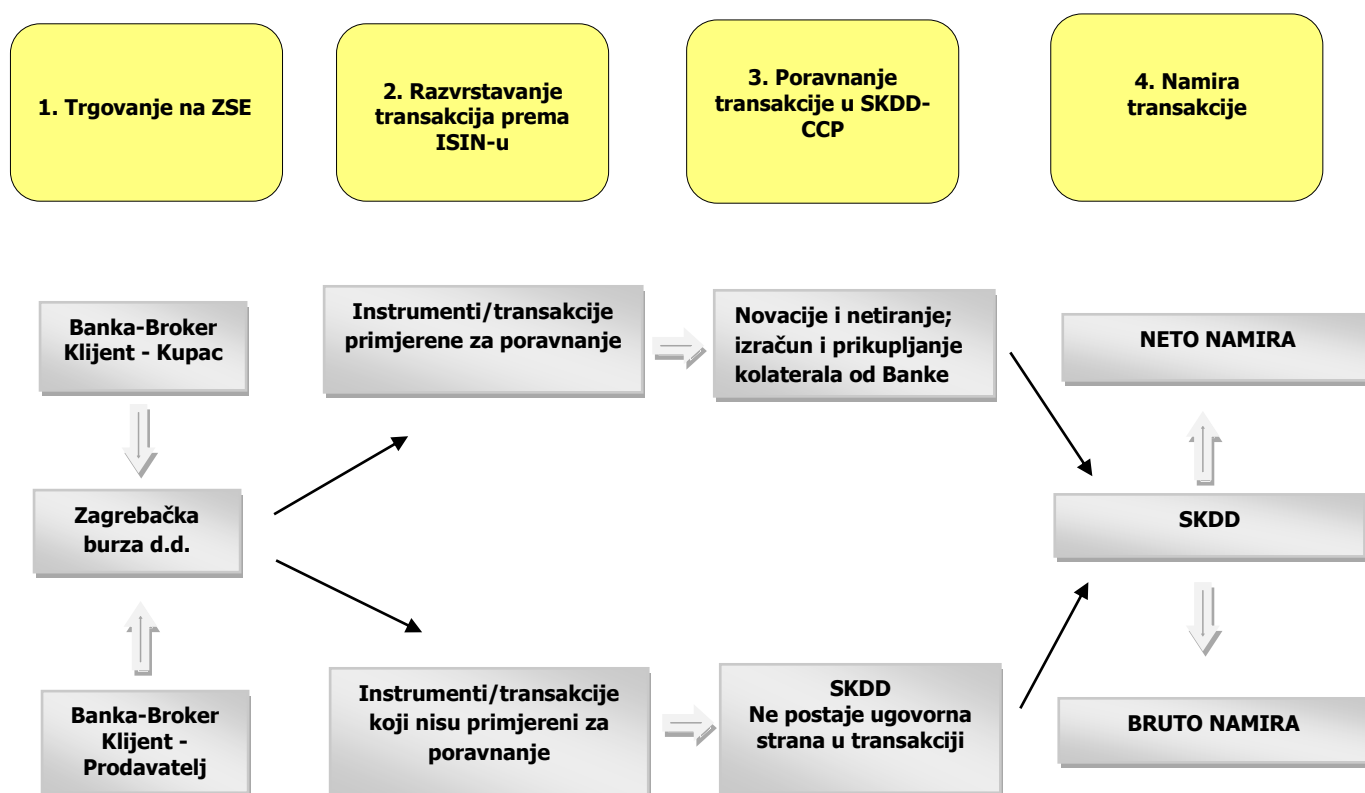
Informacije o poravnanju transakcija (dalje: Dokument) sastavni su dio «Ugovora o nalogu za kupnju ili prodaju financijskih instrumenata» kod pružanja brokerske usluge i/ili «Ugovora o skrbništvu» kod pružanja skrbničke usluge (u nastavku teksta: Ugovor). Banka zadržava pravo izmijeniti ovaj dokument u skladu sa zakonskim propisima te poslovnom politikom Banke. Sve eventualne izmjene i dopune dokumenta Banka će objaviti na svojoj službenoj internetskoj stranici, www.rba.hr.

Banka ne preuzima bilo kakvu pravnu odgovornost za upotrebu ovog dokumenta niti će odgovarati za bilo kakvu izravnu ili neizravnu, slučajnu, nematerijalnu ili materijalnu štetu, gubitke ili troškove nastale kao rezultat upotrebe ovog dokumenta. Odgovornost je Klijenta da provede vlastitu dubinsku analizu svih informacija koje se ovdje navode kao i dokumenata koji reguliraju rad SKDD-CCP-a. Svi odnosi između Banke, Klijenata i SKDD-CCP su regulirani Pravilima poravnanja te EMIR-om i pratećom regulativom. Ovaj dokument nije osnova za tumačenje navedenih pravnih izvora. Sadržaj ovog dokumenta se ne može smatrati preporukom ili savjetom u pogledu odabira vrste računa i povezane razine zaštite ili korištenja neke usluge ili pružatelja usluge. Banka ne odgovara za moguće manjkavosti i/ili propuste u ovom dokumentu.

3. PORAVNANJE

Nakon što je transakcija provedena na uređenom tržištu ili multilateralnoj trgovinskoj platformi (MTP), provodi se postupak poravnanja i namire, odnosno postupak uspoređivanja svih podataka i izračun obveza potreban za plaćanje i prijenos financijskih instrumenata te postupak plaćanja i prijenosa (namire) financijskih instrumenata. Kupnjom ili prodajom financijskog instrumenta na tržištu, transakcija će se prema ISIN-u razvrstati na onu koja je primjerena za poravnanje ili na onu koja nije. Ukoliko je transakcija primjerena slijedi poravnanje transakcije putem SKDD-CCP-a. SKDD-CCP će zatim izvršiti postupak u kojem će postati središnja druga ugovorna strana na način da postaje kupac svakom prodavatelju i prodavatelj svakom kupcu. Zatim slijedi: netiranje, izračun i prikupljanje kolaterala od brokera odnosno poravnanje transakcije. Nakon poravnanja SKDD-CCP šalje instrukciju SKDD-u za namiru gdje se transakcija primjerena za poravnanje namiruje kroz neto namiru. Ukoliko transakcija nije primjerena za poravnanje, SKDD-CCP ne postaje druga ugovorna strana u transakciji već se transakcija namiruje u pojedinačnoj namiri sa drugim sudionikom u transakciji (bruto namira). Popis primjerenih financijskih instrumenata objavljuje se na internetskim stranicama SKDD-CCP-ja svakog radnog dana prije početka trgovanja. U sustav poravnanja ne ulaze tkz. blok transakcije kao ni OTC transakcije.

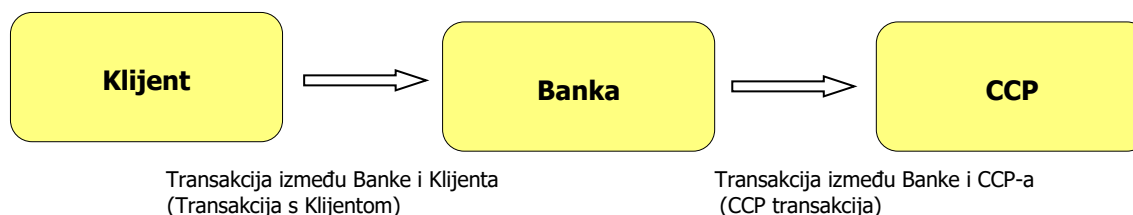
Prikaz postupka poravnanja i namire

Poravnanje transakcija u ime i za račun Klijenta kroz sustav SKDD-CCP-a vrši se kroz dvije odvojene transakcije:

- transakcije između Banke i Klijenta, i
- transakcije između Banke i CCP-a.

Prikaz poravnanja transakcija u SKDD-CCP-u

Uvjeti svake transakcije s Klijentom jednaki su onima iz povezane SKDD-CCP transakcije, osim što će:

- svaka transakcija s Klijentom biti izvršena prema dogovoru o poravnanju između Klijenta i Banke, i
- Banka će zauzeti položaj u SKDD-CCP transakciji suprotan položaju kojeg ima po povezanoj transakciji s Klijentom.

Prema uvjetima dogovora o poravnanju između Klijenta i Banke, transakcija s Klijentom će nastati i bez potrebe za bilo kakvim daljnjim koracima od strane bilo Klijenta ili Banke, čim nastane SKDD-CCP transakcija između Banke i SKDD-CCP-a. Nakon što obje transakcije budu sklopljene smatra se da je transakcija s Klijentom poravnana.

Klijent može uputiti Banci zahtjev za prijenos ili prihvrat prava i obveza iz transakcije koja se treba poravnati u SKDD-CCP-u (eng. trade affirmation) putem drugog člana. Prijenos ili prihvrat takve transakcije se može obaviti samo za transakciju za koju nije nastupio datum namire i za koju nije prethodno već obavljen prijenos. Banka može potvrditi ili odbiti navedeni zahtjev.

Kako bi se poravnale transakcije u SKDD-CCP-u Banka mora osigurati kolateral. Kolateral se sastoji od kolaterala za Margin i kolaterala za Jamstveni fond. Minimalni iznos Margina Banka uplaćuje u cijelosti i isti je uplaćen u novčanim sredstvima.

Banka će za Klijente financirati kolateral iz vlastitih sredstva osim ako nije drugačije dogovoreno između Klijenta i Banke.

4. VRSTE RAČUNA

Sustav SKDD-CCP razlikuje tri vrste računa:

Kućni račun Banke

Kućni račun otvara se u ime i za račun Banke. Služi za poravnanje vlastitih transakcija Banke i na njemu se nalaze pozicije i imovina (kolateral) Banke. Banka ima isključivo jedan takav račun.

Zbirni račun

Zbirni račun otvara se u ime Banke, a za račun Klijenta. Služi za poravnanje transakcija klijenata Banke. SKDD-CCP transakcije i imovinu na ovom računu odvaja od transakcija i imovine na Kućnom računu Banke. Na ovom računu se provodi poravnanje transakcija za više Klijenata. Na navedenom računu miješa se imovina više Klijenata te je Klijent podložan riziku drugih klijenata. SKDD-CCP neće netirati transakcije koje se odnose na zbirni račun sa transakcijama koje se odnose na kućni račun ili drugi tip računa koji Banka može imati otvoren, niti će koristiti imovinu povezanu sa Zbirnim računom u odnosu na transakcije povezane sa kućnim računom ili drugim tipom računa kojeg Banka može imati pri SKDD-CCP-u. Na Zbirnom računu se netiraju evidentirane transakcije, uključujući transakcije različitih klijenata Banke, te imovina evidentirana na Zbirnom računu može biti upotrebljena u odnosu na svaku transakciju koja se poravnava putem Zbirnog računa.

Prednosti:

- Povećanje učinkovitosti netiranja te s tim povezano potencijalno manji zahtjevi za kolateral
- Manji troškovi održavanja računa

Nedostaci:

Viša razina rizika:

- rizik neispunjenja obveze („default“) drugog ulagatelja – kolateral ulagatelja može biti iskorišten za pokrivanje pozicija drugih ulagatelja na istom Zajedničkom klijentu Člana koji nisu ispunili svoju obvezu
- rizik prijenosa poslovanja – za prijenos zbirnog računa na drugog člana potreban je pristanak svih ulagatelja što u praksi može biti složeno

Pojedinačni račun

Pojedinačni račun otvara se u ime Banke, a za račun točno određenog Klijenta. Služi za poravnanje transakcija točno određenog Klijenta Banke. SKDD-CCP neće netirati transakcije koje se odnose na individualni račun sa transakcijama koje se odnose na kućni račun ili drugi tip računa koji Banka može imati otvoren, niti će koristiti imovinu (kolateral) povezanu sa Zbirnim računom u odnosu na transakcije povezane sa kućnim računom ili drugim tipom računa kojeg Banka može imati pri SKDD-CCP-u.

Prednosti:

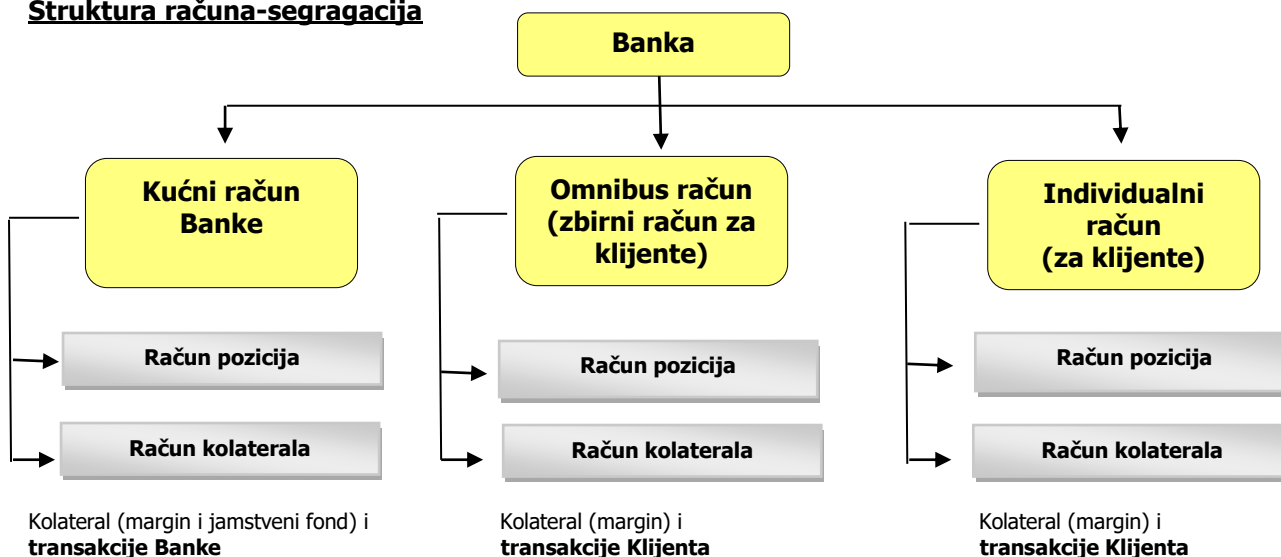
Niža razina rizika:

- ulagatelj nije izložen riziku drugih klijenata - kolateral ulagatelja se ne može upotrijebiti za pokrivanje pozicija drugih ulagatelja
- ulagatelj je zaštićen od rizika člana sustava poravnanja koji mu pruža uslugu poravnanja
- klijent autonomno odlučuje na kojeg drugog člana sustava poravnanja će prenijeti račun (nije vezan drugim ulagateljima)

Nedostaci

- smanjenje učinkovitosti netiranja te s tim povezano potencijalno veći zahtjevi za kolateral
- veći troškovi održavanja računa

Struktura računa-segregacija

Navedeno je obvezni nivo segregacije kojim se razdvaja vlastiti kolateral i transakcije Banke od Klijenata. Po svakom od ovih računa se zasebno izračunavaju obveze iz poravnanja i zahtjevi za kolateral (između računa nema netiranja).

Novčana sredstva/Financijski instrumenti dani kao kolateral za margin, vode se na zasebnim računima kolaterala. Zasebni računi za kolateral sastoje se od računa pozicija i računa kolaterala. Račun pozicija je evidencijski račun

koji je otvoren u SKDD-CCP-ju, a služi za ispunjenje obračunatih obveza. Račun kolaterala je evidencijski račun koji je otvoren u SKDD-CCP-ju u ime Banke, sa svrhom da se na njemu vodi kolateral za margin. Vrijednost kolaterala za margin Banka će povećati ili uplatom traženih novčanih sredstava ili isporukom traženih Financijskih instrumenata (obveznice ili trezorski zapisi Republike Hrvatske) prihvatljivih za kolateral.

Netiranje se provodi posebno za svaki račun pozicija (prema ISIN-u i predviđenom datumu namire). Banka ispunjava obveze (novčane i isporuke financijskih instrumenata) zasebno za svaki račun pozicija.

SKDD-CCP koristi ove račune kako bi evidentirao:

- a) transakcije u koje Banka ulazi kako bi poravnala transakcije Klijenata, te
- b) imovinu koju Banka osigurava za pokriće obveza za transakcije.

Kako bi došlo do poravnanja transakcije Klijenta, a sukladno zakonskim aktima Banke i Pravilima, Banka je dužna ponuditi Klijentu izbor između dvije vrste računa poravnanja transakcija izvršenih u sklopu pružanja brokerske usluge:

- **Omnibus ili zbirnog računa za klijente**
- **Individualnog ili pojedinačnog računa.**

Svaki od ovih računa karakteriziraju različite strukture, razina zaštite i različiti trošak što je objašnjeno ovim dokumentom.

Banka će do odluke Klijenta oko vrste računa sve transakcije Klijenta poravnavati putem Zbirnog računa u SKDD-CCP-u.

Ukoliko Klijent nije suglasan da se poravnanje njegovih transakcija obavlja putem Zbirnog računa tada mora o istome pismeno obavijestiti Banku na e-mail: brokeri@rba.hr ili na adresu: Raiffeisenbank Austria d.d., Brokerski poslovi, Magazinska cesta 69, 10 000 Zagreb.

Ukoliko Banka ne primi obavijest od Klijenta, smatrati će se da je Klijent suglasan sa poravnanjem transakcija putem Zbirnog računa.

5. POVREDA PORAVNANJA

Do povrede poravnanja može doći ukoliko Banka ne ispuni obveze iz poravnanja (neispunjenje obveze isporuke Financijskih instrumenata na temelju obračunatih obveza ili neispunjenje obveze uplate novčanih sredstava na temelju obračunatih obveza) i/ili neispunjenje obveze za kolateralom od strane Banke.

U slučaju povrede pravila poravnanja SKDD-CCP poduzima mjere i postupke propisane svojim Pravilima.

Ukoliko dođe do neispunjenja obveze povećanja vrijedosti kolaterala od strane Banke, a sukladno Pravilima SKDD-CCP šalje tržištu zahtjev za obustavom trgovanja (eng. Kill-Switch). Ukoliko dođe do obustave trgovanja svi nalozi Banke (vlastiti i od Klijenata) koji su izloženi na tržištu biti će otkazani neovisno o vrsti računa. Kada Banka podmiri obvezu, SKDD-CCP će poslati zahtjev tržištu za prestanak obustave trgovanja, te će se otvoreni nalozi Klijenta izložiti ponovno na tržište. Ukoliko dođe do navedenog Banka ne odgovara za moguće gubitke nastale zbog neizvršavanja naloga Klijenta na tržištu i/ili zbog ne mogućnosti otkaza, izmjene naloga od strane Klijenta i sl. Nakon prestanka obustave trgovanja i ponovnog izlaganja naloga na tržište Banka će postupati sukladno Politici izvršavanja naloga klijenata brokerskih poslova. Moguće su i druge mjere zbog neispunjenja obveza od strane Banke propisane Pravilima npr. izdati Banci upozorenje ili opomenu, dati Banci smjernice za buduće postupanje, donijeti odluku o suspenziji Banke ili o isključenju i ostale mjere.

Kao krajnju mjeru povrede poravnanja SKDD-CCP može donijeti odluku o isključenju Banke iz SKDD-CCP-a. U slučaju isključenja Banke, SKDD-CCP provodi postupak prijenosa poslovanja sa računa Banke na račune člana kojeg odaberu klijenti.

U slučaju Zbirnog računa to znači da svi klijenti Banke čija se imovina nalazi na računima Banke pri SKDD-CCP-u moraju biti suglasni sa prijenosom na člana na kojeg se obavlja prijenos poslovanja s obzirom da se takav račun prenosi samo kao Zbirni, ne i kao Pojedinačni. Član na kojeg se obavlja prijenos poslovanja mora prihvatiti, prije početka prijenosa poslovanja sve pozicije i imovinu na takvom Zbirnom računu. Kako bi umanjio rizik prijenosa poslovanja, SKDD-CCP je propisao mogućnost određivanja zajedničkog predstavnika svih klijenata Banke koji će temeljem odgovarajućih punomoći zastupati klijente Banke tijekom postupka prijenosa poslovanja.

U slučaju Pojedinačnog računa postupak prijenosa poslovanja je znatno jednostavniji i brži obzirom da će SKDD-CCP jednostavno identificirati Klijenta za čiji račun se obavlja prijenos poslovanja. Prije početka prijenosa poslovanja, Član na kojeg se obavlja prijenos poslovanja, mora prihvatiti sve pozicije i imovinu na Pojedinačnom računu. Klijent autonomno odlučuje na koga će prenijeti račun. U slučaju sravnjivanja obveza, SKDD-CCP će jednostavno identificirati klijenta za kojeg Banka vodi Pojedinačni račun te direktno klijentu isplatiti novčana sredstva u slučaju da je Iznos sravnjene obveze pozitivan nakon provedenih potrebnih radnji.

6. RIZICI

Kao što je ranije navedeno Banka kao član SKDD-CCP-a Klijentima može ponuditi jedan od dva računa: zbirni ili pojedinačni račun. U prilogu su uspoređene ove dvije vrste računa i njihova razina segregacije u odnosu na njihove rizike.

Pri razmatranju rizika povezanih sa različitim vrstama računa potrebno je uzeti u obzir sljedeće parametre:

- Rizik neispunjavanja obveza Banke, odnosi se na izloženost Klijenta prema Banci u odnosu na transakcije koje Klijent izvršava i poravnava putem Banke
- Rizik neispunjavanja obveza klijenata Banke, odnosi se na izloženost Klijenta prema ostalim klijentima Banke u odnosu na transakcije koje Klijent izvršava i poravnava putem Banke
- Rizik likvidnosti, odnosi se na situaciju u kojoj se nenovčana imovina Klijenta mora likvidirati u postupku prijenosa poslovanja. U tom slučaju, vrijednost imovine koju određuje SKDD-CCP može se razlikovati od Klijentovih očekivanja o ukupnoj vrijednosti imovine
- Rizik umanjenja vrijednosti (tzv. Haircut risk), odnosi se na situaciju u kojoj je vrijednost imovine povezane sa SKDD-CCP transakcijama smanjena ili nije povećana za iznos koji Klijent očekuje iz razloga što je SKDD-CCP umanjio vrijednost imovine za iznos koji pravilno ne odražava vrijednost imovine
- Rizik zajedničkog vrednovanja, odnosi se na situaciju u kojoj se vrijednost imovine povezane sa SKDD-CCP transakcijama može smanjiti ili ne porasti koliko Klijent očekuje iz razloga što je umanjena vrijednost imovine evidentirane u odnosu na SKDD-CCP transakcije drugih klijenata Banke
- Rizik neispunjavanja obveza SKDD-CCP-a, odnosi se na izloženost Klijenta prema SKDD-CCP -u u odnosu na transakcije koje Klijent poravnava putem SKDD-CCP-a te imovinu koja je evidentirana na računima pri SKDD-CCP -u.

	Zbirni račun	Individualni račun
Rizik neispunjavanja obveza Banke	Da	Da
Rizik neispunjavanja obveza klijenata Banke	Da	Ne
Rizik likvidnosti	Da	Da
Rizik umanjenja vrijednosti	Da	Da
Rizik zajedničkog vrednovanja	Da	Ne
Rizik neispunjavanja obveza SKDD-CCP -a	Da	Da

7. NAKNADE I TROŠKOVI

Podaci o cijeni usluge i troškovima navedeni su u Naknadama, koje su svakom Klijentu dostupne prilikom ugovaranja navedene usluge te, u slučaju da Klijent ugovara redovnu tarifu Banke, i u poslovnoj mreži i na web stranici Banke.

Banka ima pravo za vrijeme trajanja Ugovora jednostrano izmijeniti Naknade te je obvezna informaciju o novim naknadama objaviti na web stranici Banke, www.rba.hr, petnaest dana prije stupanja na snagu.

U slučaju da Klijent ne pristane na izmjenu naknada za usluge, obvezan je pisanim putem obavijestiti Banku o neprihvatanju naknade i to u roku 8 dana od datuma dostave/objave izmijenjenih naknada, pri čemu se takva obavijest Klijenta smatra otkazom Ugovora. Za vrijeme otkaznog roka Banka će Klijentu obračunavati do tada važeće naknade.

Ukoliko Banka klijentu pruža uslugu poravnanja transakcija na Pojedinačnom računu koji je Banka otvorila pri CCP-u u ime i za račun Klijenta tada Banka obračunava sljedeće naknade:

Jednokratna naknada za otvaranje računa	1.327,23 EUR/ 10.000,00 HRK
Godišnja naknada za održavanje računa	3.981,68 EUR/ 30.000,00 HRK
Poravnanje transakcije	1,33 EUR/ 10,00 HRK /po Burzovnoj transakciji
Prihvata prava i obveza iz transakcije obavljene na burzi putem drugog člana	0,10% od vrijednosti transakcije
Prijenos prava i obveza iz transakcije Banke	bez naknade

Banka zadržava pravo osim naknade dodatno obračunati i naplatiti sve stvarne troškove (naknade treće strane, pristojbe, poreze, eventualne kazne, globe i ostale izdatke) koji su nastali u obavljanju usluge poravnanja.

8. POSTUPAK U SLUČAJU STEČAJA ČLANA SUSTAVA PORAVNANJA

Ukoliko je nad članom pokrenut postupak zbog insolventnosti odnosno stečaj što je mjera osiguranja zabrane isplate s računa i zabrane raspolaganja financijskim instrumentima sukladno zakonskoj regulativi koja uređuje stečajni postupak te svaka druga skupna mjera predviđena zakonom Republike Hrvatske, države članice ili treće države koja je usmjerena na prestanak ili reorganizaciju sudionika, a uključuje privremenu ili trajnu obustavu ili ograničenje plaćanja ili prijenosa financijskih instrumenata tada sukladno Pravilima novčana sredstva i financijski instrumenti zabilježeni na računima kolaterala za klijente člana, računima kolaterala za izdvojene klijente člana ne ulaze u likvidacijsku ili stečajnu masu člana, SKDD-CCP-ja ili SKDD-a, niti mogu biti predmetom ovrhe u svezi potraživanja prema članu, bez obzira da li je imatelj kolaterala član ili klijent.

Ako podaci o transakcijama s tržišta sadrže transakcije koje je član sklopio nakon trenutka otvaranja postupka zbog insolventnosti, SKDD-CCP takve transakcije neće prihvatiti u sustav poravnanja, a već prihvaćene i novirane transakcije člana nakon otvaranja postupka zbog insolventnosti će otkazati. SKDD-CCP o neprihvatanju transakcija, odnosno otkazu noviranih transakcija obavještava HANFA-u i članove koji su ugovorne strane u otkazanim noviranim transakcijama.

Ako SKDD-CCP namjerava prestati obavljati poslove poravnanja kao poslovnu djelatnost ili izgubi odobrenje za pružanje usluge središnje druge ugovorne strane ili nastupi Neispunjenje obveza SKDD-CCP-ja ili nad SKDD-CCP-om bude pokrenut Postupak zbog insolventnosti SKDD-CCP će provesti konačni obračun obveza između SKDD-CCP-ja i svih članova. Uprava SKDD-CCP-ja će donijeti odluku o provođenju konačnog obračuna, te će u odluci odrediti datum konačnog obračuna.

Otvaranje stečaja, sanacije ili postupka likvidacije, kao i poduzimanje drugih pravnih mjera protiv sudionika u sustavu poravnanja i/ili namire ili protiv drugih pravnih osoba kada su posljedice takvih postupaka ili mjera suspenzija ili prestanak ispunjavanja obveza od strane navedenih sudionika ili drugih pravnih osoba ili ograničenje njihove sposobnosti slobodnog raspolaganja imovinom, uključujući i privremene zabrane iz zakona kojima se uređuje osnivanje i poslovanje kreditnih institucija koji se primjenjuju kod otvaranja postupka zbog insolventnosti nad kreditnom institucijom, takvi postupci ili mjere neće proizvoditi pravne učinke prema novčanim sredstvima koja

se nalaze na posebnim namjenskim novčanim računima otvorenim kod upravitelja platnog sustava, čak i ako je takav postupak ili likvidacija pokrenuta ili čak i ako su druge pravne mjere poduzete prije nego što se izvrši namirenje transakcije

Otvaranje stečaja, sanacije ili postupka likvidacije nad subjektima iz prethodnog stavka, kao i poduzimanje drugih pravnih mjera, kada su posljedice takvih postupaka ili mjera suspenzija ili prestanak ispunjavanja obveza od strane sudionika ili ograničenje njihove sposobnosti slobodnog raspolaganja imovinom, uključujući i privremene zabrane iz zakona kojima se uređuje osnivanje i poslovanje kreditnih institucija koje se primjenjuju kod otvaranja postupka zbog insolventnosti nad kreditnom institucijom, nemaju pravne učinke prema primatelju financijskog osiguranja u smislu posebnog zakona kojim se uređuje financijsko osiguranje, u odnosu na instrument financijskog osiguranja koji je od strane sudionika u sustavu poravnanja i/ili namire ili drugih pravnih osoba prenesen na drugog sudionika ili operatera sustava poravnanja (primatelja financijskog osiguranja) ili nad kojim je u korist drugog sudionika ili operatera sustava poravnanja zasnovano posebno založno pravo u smislu posebnog zakona kojim je uređeno financijsko osiguranje, pod uvjetima utvrđenim u pravilima operatera sustava poravnanja.

Otvaranje stečajnoga postupka ne utječe na kvalificirane financijske ugovore koji su poravnati posredstvom središnje druge ugovorne strane ako su ugovorne strane ugovorile obračunavanje (netiranje), te se naknada zbog neispunjenja može tražiti u skladu sa sadržajem ugovora. Ako nakon obračunavanja (netiranja) međusobnih tražbina preostane obveza stečajnoga dužnika, vjerovnik takvu tražbinu može ostvarivati u stečajnom postupku kao stečajni vjerovnik. Kvalificiranim financijskim ugovorima smatraju se kvalificirani financijski ugovori kako su definirani odredbama zakona kojim je uređen stečajni postupak, a u kojima je jedna od ugovornih strana središnja druga ugovorna strana, pod uvjetom je nalog unesen u sustav poravnanja prije otvaranja stečajnog postupka, sanacije ili postupka likvidacije. Zaštita se ne primjenjuje se na naloge koji su prihvaćeni u sustav poravnanja, ali su naknadno otkazani sukladno pravilima sustava poravnanja.

Instrument financijskog osiguranja dan u vezi sa sudjelovanjem sustavu za poravnanje ili namiru financijskih instrumenata i koji je predan operateru sustava ili sudioniku u sustavu isključuje se iz stečajne mase:

1. sudionika u sustavu koji je dao instrument financijskog osiguranja, ili
2. sudionika u sustavu koji s tim sustavom ima sklopljene sporazume o interoperabilnosti u smislu posebnog zakona kojim se uređuje konačnost namire u platnim sustavima i sustavima za namiru financijskih instrumenata, a koji je dao instrument financijskog osiguranja, ili
3. operatera sustava s kojim taj sustav ima sklopljene sporazume o interoperabilnosti u smislu posebnog zakona kojim se uređuje konačnost namire u platnim sustavima i sustavima za namiru financijskih instrumenata, a koji nije sudionik, ili
4. bilo koje druge osobe koja je dala instrument financijskog osiguranja u slučaju otvaranja stečajnog postupka nad bilo kojim od navedenih subjekata.

Otvaranje stečajnog postupka nad sudionikom sustavu za poravnanje ili namiru financijskih instrumenata neće spriječiti korištenje:

1. novčanih sredstava i financijskih instrumenata, položenih i upisanih na računima kolaterala u smislu zakona kojim je uređeno financijsko osiguranje koji nisu opterećeni stvarnim pravima u korist trećih osoba
2. financijskih instrumenata na računima kolaterala u smislu zakona kojim je uređeno financijsko osiguranje subjekta u stečaju upisanih kao financijsko osiguranje za kredit, u smislu posebnog zakona kojim se uređuje konačnost namire u platnim sustavima i sustavima za namiru financijskih instrumenata, pružen sustavu za namiru financijskih instrumenata ako takav kredit, sukladno ugovoru o kreditu, može biti isplaćen za svrhe ispunjenja obveza subjekta u stečaju koje proizlaze iz naloga za namiru unesenih u sustav najkasnije na sistemski radni dan koji je počeo na datum kada je stečajni postupak otvoren (sistemski radni dan je ciklus izvršenja naloga definiran u operativnim pravilima sustava za namiru financijskih instrumenata, tijekom kojeg se izvršavaju poravnanje i namira, kao i ostale povezane radnje, a takav dan može završiti i sljedećeg kalendarskog dana).

Financijski instrumenti i novčana sredstva sudionika sustava poravnanja iz prethodnih stavaka, te financijski instrumenti i novčana sredstva klijenata sudionika sustava poravnanja, nad kojima je zasnovano financijsko osiguranje u korist operatera sustava poravnanja u smislu zakona kojim se uređuje financijsko osiguranje, ne ulaze u imovinu niti u stečajnu ili likvidacijsku masu operatera sustava poravnanja niti mogu biti predmetom ovrhe protiv operatera sustava poravnanja, osim ako ugovorom o financijskom osiguranju dolazi do prijenosa instrumenta financijskog osiguranja, u smislu posebnog zakona kojim je uređeno financijsko osiguranje, na operatera sustava poravnanja.

Novčana sredstva na računu operatera sustava za poravnanje financijskih instrumenata otvorenom u platnom sustavu kod Hrvatske narodne banke nad kojima je zasnovano posebno založno pravo, u smislu posebnog zakona kojim je uređeno financijsko osiguranje, ne mogu biti predmetom ovrhe protiv operatera sustava poravnanja.

U slučaju da se nad sudionikom sustava poravnanja pokrene stečajni postupak ili drugi postupak radi insolventnosti, stečajni upravitelj sudionika sustava poravnanja nije ovlašten pobijati ili osporavati postupke za prijenos imovine i pozicija klijenata članova sustava poravnanja koje drži član sustava poravnanja nad kojim je stečajni postupak ili drugi postupak radi insolventnosti pokrenut.

Novčana sredstva i Financijski instrumenti zabilježeni na Računima kolaterala za klijente Banke, Računima kolaterala za izdvojene klijente Banke ne ulaze u likvidacijsku ili stečajnu masu Banke, SKDD-CCP-ja ili SKDD-a, niti mogu biti predmetom ovrhe u svezi potraživanja prema Banci, bez obzira da li je imatelj kolaterala Banka ili Klijent.

Ispunjenje obveza iz ugovora o financijskom osiguranju, uključivši prijevremeni prestanak obveza odnosno obračunavanje, izvršit će se sukladno tom ugovoru bez obzira što je nad davateljem ili primateljem instrumenta financijskog osiguranja otvoren stečajni postupak ili pokrenut likvidacijski postupak ili su pokrenute mjere reorganizacije.

U slučaju otvaranja postupka zbog insolventnosti nad sudionikom u sustavu ili u drugom interoperabilnom sustavu ili nad upraviteljem interoperabilnog sustava koji nije sudionik, nalozi za prijenos i obračunavanje valjani su i obvezujući za treće osobe ako su nalozi za prijenos prihvaćeni u sustav u skladu s pravilima rada sustava prije trenutka otvaranja postupka zbog insolventnosti.

U slučaju otvaranja postupka zbog insolventnosti nad sudionikom ili upraviteljem drugog interoperabilnog sustava raspoloživa novčana sredstva ili Financijski instrumenti na računu za namiru tog sudionika mogu se iskoristiti za ispunjenje njegovih obveza u sustavu ili drugom interoperabilnom sustavu na radni dan kad je postupak otvoren.

Na prava upravitelja sustava ili sudionika na instrument osiguranja koji su pribavili u vezi s poslovanjem sustava ili drugoga interoperabilnog sustava, te prava Hrvatske narodne banke na instrument osiguranja koji je pribavila, ne utječe postupak zbog insolventnosti: a) nad sudionikom (u sustavu ili drugom interoperabilnom sustavu), b) nad upraviteljem interoperabilnog sustava koji nije sudionik, c) nad drugom ugovornom stranom Hrvatske narodne banke ili d) nad bilo kojom trećom stranom koja je dala instrument osiguranja. Takav instrument osiguranja može se upotrijebiti u svrhu ostvarivanja tih prava.